

softconsulting

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Koji su izazovi digitalne transformacije za finansijsko upravljanje?

“Planinu će pomjeriti samo onaj koji je u početku pomicao kamenčiće.”

– Kineska poslovice

Digitalna transformacija poslovanja izuzetno je zahtjevan poduhvat, koji podrazumijeva značajna ulaganja preduzeća u izgradnju adekvatne IKT infrastrukture. Finansijski menadžeri trebaju biti angažirani od samog početka realizacije ovog poduhvata u preduzeću, kako bi se izazovi digitalne transformacije poslovanja uspješno savladali, te uspostavio željeni nivo digitalizacije poslovanja. Ukoliko digitalna transformacija poslovanja nije vođena sa ciljem poboljšanja finansijskog upravljanja u preduzeću, nego je izvršena neplanski odnosno kao reakcija na neadekvatan postojeći informacijski sistem u preduzeću, izazovi digitalne transformacije će biti veći u odnosu na situaciju kada je digitalna transformacija poslovanja vođena kao unaprijed planirana i kontinuirana razvojna aktivnost preduzeća.

Šta je IoT tehnologija ?

Internet stvari ili Internet inteligentnih uređaja (engl. Internet of things, IoT) je skup međusobno povezanih uređaja odnosno sistem mehaničkih i digitalnih mašina i predmeta, koji omogućava da se podaci prenose preko interneta, a da se pri tome ne zahtijeva interakcija između ljudi ili između ljudi i računara. Spajanje uređaja može biti bežično i stvara nove mogućnosti njihove kontrole, praćenja i pružanja naprednih usluga. IoT tehnologija se primjenjuje u poljoprivredi, fabrikama, u saobraćaju... i ima brojne prednosti. Primjeri primjene IoT tehnologija su npr. pametne zgrade i pametni gradovi.

Izazovi digitalne transformacije poslovanja za finansijske menadžere

Osnovni izazov za finansijske menadžere je 'podatkovna i digitalna pismenost'. Finansijski menadžeri obično su 'finansijski pismeni', ali trebaju sve više biti i 'podatkovno i digitalno pismeni' kako bi mogli pravovremeno procijeniti u koje inovativne digitalne tehnologije je potrebno da preduzeće investira kako bi, u budućnosti, uspješnije finansijski poslovalo. Dobavljači ERP i drugih IT rješenja kontinuirano nadograđuju vlastite softvere sa različitim 'novim' tehnologijama: blockchain tehnologija, kognitivni alati itd., a ERP utemeljen 'na oblaku' samo je jedna od mogućih digitalnih transformacija, koju će preduzeće moći izvršiti, kako bi se unaprijedio trenutni način finansijskog upravljanja u preduzeću.

Slijedeći izazov za finansijske menadžere je upravljanje velikim količinama podataka (engl. [Big Data](#)). To je dijelom izazov tehničke prirode, a dijelom organizacijske prirode. Najčešće u preduzeću nema dovoljno motivacije da se uspostavi adekvatan sistem kontrole i pravovremenog ažuriranja baza podataka odnosno proaktivnog upravljanja velikim količinama podataka. Podaci postaju sve obimniji u preduzeću, a ukoliko se neadekvatno upravlja sa podacima isti se ne mogu efikasno koristiti za finansijsko upravljanje. Neophodno je da finansijski menadžeri ovladaju vještinama potrebnim za upravljanje velikim količinama podataka, kako bi iste mogli koristiti da uspješno finansijsko upravljanje.

¹ SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za sliku: <https://pixabay.com/illustrations/businessman-tablet-control-4457912/>

Digitalna transformacija: jednokratni poduhvat ili kontinuirani proces?

Vrijeme kada je bilo potrebno nabaviti 'samo jedan softver' za finansijsko upravljanje u preduzeću je odavno prošlost. Digitalna transformacija poslovanja nije i ne može biti samo softver (i oprema) koji će se jednokratno nabaviti u preduzeću, nego je to kontinuirani proces promjena i primjene inovativnih digitalnih tehnologija za uspješno finansijsko upravljanje u preduzeću.

Uspostavljanje finansijske izvrsnosti moguće je postići ukoliko se izvrši potpuna digitalizacija svih poslovnih procesa u preduzeću. Za pouzdano donošenje finansijskih odluka neophodno je da su svi procesi u preduzeću integrirani u jedinstven informacijski sistem (npr. ERP), ali pri tome preduzeće ne smije zanemariti integraciju i podataka koji nastaju primjenom drugih digitalnih tehnologija (npr. IoT).

Kontinuirana digitalna transformacija poslovanja zahtijeva ulaganje novca, vremena i truda, ukoliko se žele postići prednosti primjene digitalnih tehnologija za uspješno finansijsko upravljanje. Ako donosioci strateških odluka u preduzeću ne prihvate činjenicu da je digitalna transformacija poslovanja kontinuirani proces, mogu nastati neželjene posljedice koje u značajnoj mjeri mogu uticati i na konkurentnost preduzeća na tržištu. Digitalna transformacija poslovanja, kao kontinuirani proces, znači da preduzeće može relativno 'brzo' reagirati pri korištenju prednosti digitalnih tehnologija za poslovanje preduzeća, 'brzo' promijeniti trenutni način vođenja poslovanja odnosno trenutni poslovni model koji primjenjuje, kako bi uspješno zadovoljilo očekivanja suvremenih kupaca, ali i potrebe suvremenih zaposlenika, koji žele svoje radne zadatke obavljati primjenom digitalnih tehnologija.

Zaključak

Primarni izazov sa kojim će se, u narednom periodu, suočavati finansijski menadžeri je nezaustavljivost procesa digitalne transformacije poslovanja, što će uticati na poslovanje tako da će transformacije biti sve češće, a ciklusi između transformacija će postati sve kraći. Finansijski menadžeri će pri planiranju kapitalnih investicija preduzeća trebati sve više ulagati i u digitalnu transformaciju poslovanja, kako bi mogli iskoristiti prednosti aktualnih i budućih inovativnih digitalnih tehnologija.

Digitalna transformacija je transformacija cjelokupnog poslovanja preduzeća, ali i organizacijske kulture preduzeća. [Istraživanjem IDC-a](#) utvrđeno je da 85% donositelja odluka u preduzeću vjeruju da imaju 2 godine da naprave značajne promjene pri digitalnoj transformaciji poslovanja ili će zaostajati za konkurentima, što će se negativno odraziti i na njihovo finansijsko upravljanje.

Većina domicilnih preduzeća trenutno prolazi određenu fazu digitalne transformacije poslovanja kako bi mogli izvršiti usklađivanje vlastitog poslovanja sa sve dinamičnijim zahtjevima digitalnog poslovanja na domicilnom i globalnom tržištu. Finansijski menadžeri imaju izuzetno važnu ulogu pri digitalnoj transformaciji poslovanja. Digitalna transformacija poslovanja podrazumijeva da finansijski menadžeri razmišljaju na način da je to jedan od prioritetnih finansijskih ulaganja, koje će se kontinuirano realizirati, sa ciljem unapređenja budućeg finansijskog poslovanja preduzeća.

Finansijsko upravljanje zahtijeva od finansijskih menadžera da znaju gdje je preduzeće bilo prije, gdje je preduzeće trenutno i gdje preduzeće planira da bude u narednom periodu. Određivanje smjera i brzine kretanja preduzeća, na temelju valjanih i pouzdanih podataka, omogućava finansijskim menadžerima da kontinuirano i na sistematičan način vrše poboljšavanje poslovnih performansi preduzeća. To je u suvremenim uvjetima poslovanje nemoguće bez digitalne transformacije poslovanja kao kontinuiranog procesa. Bez obzira na izabrani pristup digitalnoj transformaciji poslovanja, preduzeća koja žele nastaviti unapređivati vlastite poslovne performanse i uspješno poslovati u suvremenom i dinamičnom okruženju, mogu to postići kontinuiranim ulaganjem u primjenu inovativnih digitalnih tehnologija.